

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra . . . 60 K Félévre . . . 340 K
 Negyedévre . . . 170 K Egész évre . . . 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZÁM.

Magyarország és a külföld

Nem győzzük eléggé hangsúlyozni, hogy Magyarország sorsa a világ megítélésében aszerint alakul, amint az egyes hatalmak úgy vélik, hogy erősítése vagy meggyöngyítése felel meg az ő saját érdeküknek. A wilsoni pontok, a népek önrendelkezési joga, a történelmi tradíciók és jogok, a méltányosság, emberiség, mind-mind csak üres szavak, amit, ha koronként elpuffogatnak, de a világ urainak elhatározását és cselekvését egyáltalában nem irányítják és nem befolyásolják.

Epen azért legfontosabb feladatunk és magunk iránti legéletbévágóbb kötelességünk, diplomatáinktól lofel minden jó magyar embernek, hogy a nagyhatalmakat igyekezzünk meggyőzni arról, hogy erős Magyarország megteremtése európai érdek, összesen és egyenként is érdeke Angliának, Franciaországnak, Itáliának s az egész emberi művelődésnek és a világbékének.

Ezért üdvözljük örömmel az angol sajtó egyik legtekintélyesebb organumának ily irányú közleményét, amit az alábbiakban ismertünk:

Páris, nov. 2. A Morning Post „Magyarország érdekében” címmel cikket közöl, amelyben foglalkozik a Károly király kísérelte által teremtett helyzettel és ezeket írja: Magyarország ellenségünk volt, de tudjuk, hogy az ország nagy államférfia Tisza István gróf és általa maga az ország is ellenezte azt a híres ultimátumot, amelyik kirobbantotta a háborút. Magyarország loyálisan végig küzdött a harcot és a végén borzalmas árat fizetett küzdőtársainak rosszaságáért.

A magyarok, ez a bátor büszke és életrelvő nemzet ma kényre-kodvra ki van szolgáltatva oly fajoknak, amelyek egészen bizonyosan nem felsőbbrendűek náluk, sem kultúra, sem kormányzati tehetség tekintetében. A magyarok bebizonyították, hogy gátat tudnak vetni a bolsevismusnak és azoknak a dezintagnáló áramlatoknak, amelyek egy napon talán a teutonoknál is súlyosabb iga alá hajtják Európát. Bizunk abban, hogy a nagyhatalmak nem felejtik el mindezeket és valamikor legjobb barátai lesznek Magyarországnak. Az erős Magyarország az összes nagyhatalmak érdeke.

Franciaországnak azért érdeke, mert a gyenge Magyarország könnyen eshetik áldozatul a pángermánoknak, akik épen most olyan drós tevékenységet fejtenek ki Münchenben.

Olaszországnak sem sokat nyerne annak az állammal az elgyengülésével, amely az ő számára előnyösen ellensúlyozhatja azoknak az új erőknél eredő vonalat, amelyek az Adriai tulsó partján uralkodnak.

Angliát hosszú és tisztos tradíció szálai fűzik a magyarokhoz. Bennük megtalálhatja ezentúl is a hatalmi egységnek egyik tényezőjét. Természetesen következik ebből az, hogy a szövetségeseknek Magyarországgal kiméletesebben kell bánniuk. Nagybritannia sok kárát látta a törökökkel szemben folytatott elhibázott politikájának.

Vigyázni kell, hogy ugyanazt a hibás politikát ne kövessük azzal az országgal szemben, amely úgy tekint felénk, mint a megmentője felé, elviselhetetlen megaláztatása idején.

Páris, nov. 2. Newton lord röviddel azután, hogy magyarországi utjáról visszatért Londonba, fogadta a „Morning Post” munka-

társát, akinek hosszabb intervjut adott a békeszerződés által teremtett helyzetről:

Lord Newton szerint az angol közvélemény nem is tudja elképzelni, hogy mennyire komoly a helyzet Magyarországon és mily tragikus a magyar nép sorsa amely pedig a legjobb indulattal viseltetik Anglia iránt. Amit Magyarországon látott és hallott, csak meg erősíti abban a meggyőződésben, hogy a trianoni szerződés talán a legkárosabb és legoktalanabb akció, amelyért valaha államférfiakat felelősségre lehet vonni. Magyarországnak nemcsak hogy területének nagyobb részéről le kellett mondania, de most arra kényszerítik, hogy területet adjon át egykori szövetségeseinek és társának.

Newton szerint a franciák most már mélyen sajnálják, a nyugatmagyarországi te-

riület átadására irányuló határozatukat, mert mind valószínűbbnek látszik előttük az, hogy ez a terület így végül is csak Németországé lesz. Lord Newton erdélyi tartózkodása folyamán rájött arra, hogy a román titkos rendőrség bárkit törvényes eljárás nélkül elítélhet és tömlőbe esukhat, még akkor is, ha különösebb vádak nem is tudnak felhézni ellene. A legfelsőbb tanács világos kötelessége, hogy örökösök a kisebbségi szerződések tiszteletben tartása felett, mert ezt a szerződést Romániának is el kellett fogadni és ha a legfelsőbb tanács nem hajlandó így tenni, akkor a népszövetségben kell felszinen tartani ezt a kérdést. Akármilyen legyen is egyes köröknek ebben az ügyben való felfogása, az elemi igazságot meg kell adni mindenkinek, mégha egykori ellenségeinkről van is szó. (MTI.)

Ma nyújtja be a kormány a javaslatot a IV. Károly uralkodói és a Habsburg-ház trónörökösödési jogának megszűnéséről

A szabad királyválasztási jog visszazáll a nemzetre

Budapest, november 2. A mai pártközi értekezleten a két kormányzópart foglalkozott a trónfosztásról szóló javaslat és a javaslat indokolásának szövegével, amely a következő: **Törvényjavaslat IV. Károly Őfelsége uralkodó jogainak és a Habsburg-ház trónörökösödésének megszüntetéséről.**

A magyar nemzetet viszontagságos történelmének gondterhes küzdelmei között már sokszor sújtották a balsors csapásai, de a szomorú emlékek mellett is dicső múltjában eddig össze tudta egyeztetni állami életének feltételeit alkotmányának alapelveivel.

Évszázadok tapasztalatainak alapvető munkája nem emelt számára jogelvet az örökös király trónfosztásának lehetőségére. A trianoni békeszerződés sem róta rá a nemzetre a trónfosztás lehetőségét, most mégis a szerződésben is biztosított állami függetlenségének ellenére Magyarországtól ezt követelik.

A nemzetgyűlés ünnepélyes óvást emel az ország belső ügyeibe való beavatkozás ellen ebben az ügyben, mindazonáltal a létért küzdő nemzet életössztönétől vezetve a nemzetgyűlés, hogy a haza fennmaradását biztosítsa, a fenyegető veszedelmet békés uton elháríthassa, kimondja, hogy

1. §. IV. Károly uralkodói jogai ezennel megszűnnek.
2. §. Az 1723-iki évi 1. és 2. törvénycikkben foglalt *pragmatica sanctio*, amely az Osztrák-Ház (*Domus Austriaca*) trónörökösödési jogát szabályozta, hatályát veszti és ezzel a királyválasztás előjoga a nemzetre visszazáll.
3. §. A nemzet a királyság ősi államformáját változtatlanul fenntartja, de a királyi szék betöltését későbbi időre halasztja el és utasítja a minisztériumot, hogy eziránt arra alkalmas időben javaslatot tegyen.
4. §. Ez a törvény kihirdetésének napján lép életbe.

A kisczardapárt magáéva tette a törvényjavaslatot

Budapest, nov. 2. A kisczardapárt ma este fél 7 órakor Mayer János elnöke alatt értekezletet tartott, amelyen résztvettek gróf Bethlen István miniszterelnök, a kormány több tagja és mintegy 50 képviselő.

Az értekezleten a miniszterelnök ismertette a király bejövételéből kifolyólag előállított súlyos helyzetet. Mély sajnálkozását fejezte ki az elmúlt napok szomorú eseményei felett, különösen afelett, hogy a nemzet kénytelen volt testvérvért ontani.

Előadta továbbá, hogy a holnapi napon a nemzetgyűlés elő részben az antanthatalmak nyomása következtében a Habsburgok trónvesztéséről szóló törvényjavaslatot betervezti.

A miniszterelnök kéri a pártot, hogy ezt a törvényjavaslatot lehetőleg vita nélkül fogadja el. Bejelentette ezenkívül, hogy egy határozati javaslatot is fognak a Ház elé terjeszteni, amelynek vita nélkül való elfogadását szintén kéri.

Gömbös Gzula kéri e határozat szövegének közlését, hasonlóképpen, hogy a tiltakozó javaslatot a kisczardapárt valamelyik tagja terjeszse a nemzetgyűlés elé, annyival is inkább,

mert nézete szerint a legutóbbi események konzekvenciáinak levonsdához nem volt szükséges e nagyantant beavatkozása.

Kovács J. István felvilágosítást kért arra nézve, hogy a testvérpárt hasonlóképpen fogja-e majd a törvényjavaslatot vita nélkül elfogadni, mert ha a kormányt támogató másik párt a javaslat megszavazása elől kivonulna, ebben az esetben a kisczardapárt a javaslatot nem abban a formájában fogja megszavazni, amit kizárólag azért tesz meg, hogy a nemzetgyűlés állásfoglalása ezekben a válságos időkben méltóságteljes és teljesen egyhangú legyen, hanem olyképpen, ami rámutat arra, hogy a kisczardapárt ezzel a több ízben leszegezett és minden külső befolyástól ment közjogi álláspontját iktatja törvénybe.

— Kérdi ezenkívül, hogy a 3-ik §. befejező része derogál-e a nemzetgyűlés törvénykezdeményező jogának? Kijelenti, hogy a 3-ik §-hoz annál nagyobb készséggel járul hozzá, mert ennek megszavazásával a kisczardapárt egyszer mindenkorra véget vet annak a gyanúsításnak, amellyel lépten-nyomon illeti, mintha a szabad királyválasztás jogának han-

goztatásával a köztársasági propaganda utjait kívánna egyengetni. Kijelenti azt is, hogy amennyiben valóknak bizonyulnának azok a hírek, hogy olyan irányú felszólalás is el fog hangzani, amely a nemzetgyűlés kompetens voltát kétségbe akarja vonni a királykérdés megoldása tekintetében, ez ellen a párt részéről méltóságteljes, de a leghatározottabb vizszoautasítás fog elhangzani.

A Keresztyén Nemzeti Egyesülés pártjának értekezlete

Budapest, nov. 2. A Keresztyén Nemzeti Egyesülés Pártja a Kisgazdapárt értekezlete után este 8 órákor tartotta meg értekezletét, amelyen mintegy 40 képviselő és a kormány több tagja vett részt. **Haller István** elnökölt.

A miniszterelnök előterjesztette a detronizációs törvényjavaslatot és megindokolta a javaslatot azokkal az eseményekkel, amelyek annak meghozatalát szükségessé tették. Előadta azokat a külpolitikai okokat, amelyek a kormányt a javaslatnak benyújtására készítették. Hangsúlyozta, hogy itt nem arról van szó, hogy közjogunk szempontjából lehetséges-e a detronizáció vagy sem; az sem lényeges a jelen javaslatnál, hogy megsértették-e a nemzeti szuverenitást vagy sem, hanem arról van szó, hogy a helyzetből kifolyó konzekvenciáknak engedünk-e vagy nem.

Amennyiben a törvényjavaslat megbukna, a kormány a felelősséget a következőkért nem vállalhatja. Amennyiben a javaslatot elfogadják, a legsúlyosabb bonyodalmaktól óvják meg az országot. Kéri a pártot, bár ismeri annak felfogását, hogy ép úgy vessen számot lelkiismeretével, ahogyan ő számot vetett azzal. Fontolják meg a súlyos helyzetet és támogassák a javaslatnak törvényerőre emelkedését.

A megindult vitában több tagja a pártnak felszólt.

A királyi pár angol hadihajón elhagyta az országot

IV. Károlynak kedéről szerdára virradó hajnalon kellett volna Dunaföldváron a Glowworm nevű angol ágyunaszádra felszállania. Ehelyett az történt, hogy IV. Károly, aki Tihanyból különvonaton utazott egészen Báltaszékig, a baja—báltaszéki vasuti hidnál már kedd reggel hajóra szállt. A hajó azonnal elindult vele. A kis angol naszád Galacig viszi IV. Károlyt, ahol már a Cardiff nevű cirkáló várja. A Cardiff fedélzetén várja be a nagyhatalmak döntését, amelyik majd a végső tartózkodási helyét meghatározza.

London, nov. 2. (Szikratávirat.) **Károly király és Zita királyné egy angol hadihajóra szálltak és antant tisztek őrzete alatt a Duna torkolata felé hajóznak.** Egyideig attól kellett tartani, hogy a Duna alacsony vízállása következtében az angol hajók nem lesznek képesek a Vaskapun áthaladni és más utat kell Károly és Zita eltávolítására keresni. Az időváltozás azonban megnövesztette a Duna vízállását s így Károly és Zita utja elől bármilyen

Magyarország lefegyverezésében a kisantant részt vesz

Prága, nov. 1. (Cseh Sajtóiroda) A magyar kérdés tárgyalását vasárnap és hétfőn folytatták. Vasárnap este az antant követői a kisantant államaival közlik, hogy a nagyköveti értekezlet a kisantant álláspontját teljesen elismerte abban az értelemben, hogy a trónfosztás az egész Habsburg-dinasztiára kiterjesztendő és hogy Károly király Magyarországából kiutasítandó és a nagyhatalmaknak átadandó. A nagykövek értekezlete megállapítja továbbá, hogy a trianoni békét mindenestre végre fogják hajtani. A kisantant követeléseinek harmadik pontját, a lefegyverzést,

A kisantant követeléseit teljesítéséig nem akar leszerelni

Páris, nov. 2. A cseh kormány a párisi cseh követ útján átnyújtott válaszában követeléseit elutasították és kijelenti, hogy a vizszoautasítás ellenére is kénytelen a mozgósítási költségek megtérítésére vonatkozó követelést fenntartani. A költségek megtérítéséről való lemondás a magyar karlistákat újabb kísérletre batoríthatná. Végül kijelenti a kormány, hogy a kisantant úgy, mint eddig is a nagyhatalmak előzetes értesítése nélkül semmi lépést nem

A miniszterelnök kijelenti, hogy a testvért magatartására nézve ez idő szerint még határozott nyilatkozatot nem tehet, amennyiben csak ez után fog tárgyalni velük.

Többek felszólalása után a párt a törvényjavaslatot elfogadta azzal, hogy a Gömbösféle javaslat felett a holnapi ülést megelőzőleg jog határozni a másik párttal egyetértőleg.

Huszár Károly kérte, hogy a javaslat megszavazását ne tegyék pártkérdéssé, hanem bízzák azt mindenkinek a lelkiismeretére. **Ernst Sándor** figyelmezteti a pártot a pártszakadás veszélyére. **Avaryfy** két pontból álló indítványát visszavonta.

Haller István kifejtette a párt állásfoglalását, amelyet 4 pontban foglaltak össze:

1. A párt a leghatározottabban állást foglal külső hatalmaknak a trianoni szerződés kereteit túlhaladó minden követelése ellen, amely a nemzet függetlenségét sérti és ellenkezik a békeszerződésben biztosított nemzeti önrendelkezési jogunkkal.

2. A párt szükségesnek tartja, hogy a trianoni békeszerződésnek ezen flagrns megsértése ellen a népszövetségnek keresztessék orvoslás.

3. A párt kijelenti, hogy a hatalmak fellépése a nemzetet kényszerhelyzetbe sodorta és ennek következtében szabad cselekvésében és önrendelkezési jogában súlyosan gátolva van, azonban külső kényszer hatása alatt a benyújtott törvényjavaslat törvényerőre emelkedésének megakadályozására ugyanazon kényszerrel és az országot fenyegető háborus veszedelmét figyelembe véve, a felelősséget nem vállalhatja.

4. Miután a szavazás mindenkinek a legsúlyosabb lelkiismereti kérdése, a párt ezt nem kívánja pártkérdéssé tenni.

nemü incidensnek még a lehetősége is ki van zárva.

Angol körökben az a felfogás van elterjedve, hogy ha a portugál kormánynak nem lesz kifogása, akkor valószínű, hogy a királyi pár végleges tartózkodási helye **Badeira** lesz.

Tudatták a magyar kormánnyal, hogy az antant követeli Károly király formaszertinti trónfosztását, ezenkívül figyelmeztették a magyarokat, hogy tartózkodjanak a mozgósítástól, valamint mindennemű cselekedettől vagy kijelentéstől, amely a helyzetet még feszültebbé tehetné. Másrészt a kisantanthoz is intéztek felszólítást, amelyben mérsékletre hívják fel a kisantant államait és remélik, hogy a kisantant is haladéktalanul le fog szerelni.

Belgrád nov. 2. A Glowworm angol ágyunaszád IV. Károly exkirállyal és a volt királyllyal és a volt királynéval ma éjszaka haladt át a Duna Jugoszláviai vonalán. Ezen az uton két délszláv őrszázad kísérte, míg Orsovától kezdve román monitorok követik Galacig.

a szövetséges hatalmak teljes mértékben szintén elismerik. A szövetséges hatalmak beleegyeznek abba is, hogy a kisantant államai a békeszerződések határozmányai értelmében a lefegyverzési akcióban résztvegyenek.

Ennek a közreműködésnek formáját a trianoni békeszerződés szövege és határozatai értelmében fogják megállapítani. A szövetséges hatalmaknak az a nézetük, hogy ily körülmények közt **nincs ok a katonai akcióra** és azt követelik, hogy a kisantant a nagyköveti értekezlet kívánságaihoz alkalmazkodjék és a további magatartását aszerint intézze.

szándékozik tenni, de a prágai és belgrádi kormányok nincsenek abban a helyzetben, hogy amíg követeléseiket el nem fogadják és megfelelő biztosítékot meg nem kapják, demobilizáljanak.

Bécs, nov. 2. Belgrádi értesülés szerint Belgrádba jegyzék érkezett a magyar kormánytól. A budapesti kormány arról értesítette a kisantantot és a nagyhatalmakat, hogy hajlandó teljesíteni a nagyköveti konferencia által

megállapított feltételeket. A Cseh köztársaság és Jugoszlávia csapatai mindaddig a magyar határon maradnak, amíg a nagyköveti konferencia feltételeit teljes mértékben nem teljesítették.

A nagyhatalmak fölöslegesnek tartják a kisantant fegyverkezését

Prága, nov. 2. A nagyhatalmak meg egyezésre jutottak a kisantanttal. Ennek értelmében a kisantant elismeri a velencei határozatokat, viszont a nagyhatalmak megígérték, hogy Budapesten, nemcsak Károly király, hanem az egész Habsburg-dinasztiát trónvesztettségét is keresztülviszik.

A nagykövek értekezlete közölte a kisantanttal, hogy feleslegesnek tartja Csehország és Jugoszlávia katonai intézkedéseit és felszólítja őket, hogy mind Belgrádban, és mind Prágában szüntessék be a mozgósítást.

A kisantant ennek a kívánságnak azonnal eleget fog tenni és a mozgósítást le fogja rendelni, mielőtt Budapesten elintézték a Habsburg kérdést. Ezt a hét végére várják.

Páris, nov. 2. Itteni diplomáciai körökben a kisantant magatartását teljesen jogosulatlanak tartják. A nagyhatalmak belgrádi és prágai követeik útján tudatták, hogy a Habsburgok trónfosztásával számukra a magyar kérdés kielégítő elintéztést nyert és a kisantant többi követeléseit nem fogják támogatni.

Páris, nov. 2. A kisantant fővárosaiban arra a megnyugtató megállapodásra jutottak, hogy bizalommal viseltetnek a nagyhatalmak akciója iránt és nem fognak önálló lépéseket tenni.

Páris, nov. 2. A nagykövek konferenciája elhatározta, hogy a kisantant kormányainak azt fogja tanácsolni, hogy Középeurópa békéjének a békeszerződések alapján való biztosítását engedjék át a szövetségeseknek.

Bécs, nov. 2. A bécsi francia követségen úgy vélik, hogy a kisantant fegyveres beavatkozása most már, hogy Magyarország eleget tesz a Habsburg ház trónfosztásával és a lefegyverzés végrehajtásával a kisantant követeléseinek, a fegyveres beavatkozás kizártnak tekinthető.

Bécs, nov. 2. A kisantantnak Magyarország szemben való fegyveres intervenciója ma már kizártnak tekinthető, kivéve az esetet, ha a magyar nemzetgyűlés visszatartaná a nagy és a kisantantnak valamennyi Habsburg trónigénylési jogának megszüntetésére irányuló követelését. A magyar kormánynak hétfőig, november 7-ig haladékot adtak arra, hogy a nagy- és a kisantant követeléseit teljesítse.

Budapest, nov. 2. A szerbek a Délvidéken a megrongált vasuti sínek ismét helyreállítják és a katonaság az elkészített lövészárkokból kivonul. (MTI.)

A magyar haderők teljes leszerelését kívánják

Budapest, nov. 2. Az olasz követséghez közel álló magasrangú személyiség kijelentette, hogy a nagyantant és a kisantant között folyó hosszabb tárgyalások után a leszerelésre vonatkozó 2-ik pont tekintetében is sikerült megállapodásra jutni, még pedig olyan alapon, hogy a kisantantnak tényleges joga lesz az ellenőrzésre. Ami a 3-ik pontot, a kisantant mozgósítási költségeinek megtérítését illeti, erre vonatkozólag a tárgyalások már megindultak, de még nem vezettek eredményre.

A nagyhatalmak meglepéssel vették tudomásul **Bethlen István** gróf miniszterelnöknek azt a bejelentését, hogy a trónfosztásról szóló javaslatot a csütörtöki nemzetgyűlés előterjeszti, amely a detronizációt kimondja.

IV Károlyt Madeirába viszik

Bécs, nov. 2. Az antant kormányai és a portugál kormány között tovább folynak a tárgyalások Károly királynak Madeira szigetén való internálása ügyében. Portugália minden felelősségtől mentes akar lenni és azt kívánja, hogy az őrzetet antant-csapatok végezzék és azt is óhajtja, hogy rá ebből semmiféle pénzügyi teher ne háruljon.

Tisza-émléknap Geszten. Az Országos Tisza István Emlékbizottság küldöttsége tegnap indult Gesztre **Hornyánszky** Lajos vezetésével. A küldöttséghez csatlakoznak Veszprém, Vas, Sopron, Jász-Nagy-Kun-Szolnok és Szabolcsvármegye, valamint Sopron város küldöttségei és a Bihari Szövetség küldöttségei is. Gróf Tisza István ezredét: a debreceni 2-es honvédszázadot **Asbóth** István ezredes vezetésével 5 tagú küldöttség képviseli.

Antantisztek a Hortobágyon. A határ-megállapító bizottságnak Debrecenben idező antant tagjai a napokban kiutaztak a Hortobágyra, ahol tisztelőkre a város nagy vadászati rendezést. Az antant tisztjei igen jól érezték magukat a magyar rónák legnagyobb részén, a végtelen Hortobágyon és a vadászaton megjelentek előtt a magyaros vendéglátásról az elismerés legmelegebb hangján szóltak.

A városi tisztviselők fizetésemelése. A városi tisztviselők nemrégiben fizetésemelést kértek a városi tanácstól, hivatkozva arra, hogy eddigi javadalmazásukból a mai viszonyok között lehetetlen megélni, különben is előrehaladás dolgában állami kollégáikkal szemben nagy hátrányban vannak. Annakidején a tanács megbízta **Ary** Lajos h. főszámvévőt és **Vass** Károly dr. tb. tanácsnokot, hogy tegyenek előterjesztést a tisztviselők fizetésrendezésének megoldása tárgyában. A számítások már befejezést nyertek, ezek szerint a tisztviselők fizetésjavításához körülbelül másfél millió korona kellene. Az idevonatkozó véleményes jelentést holnap terjesztik a tanács elé, ahol előreláthatólag nagy vita lesz a kérdés felett.

A nemzetközi menetrendi konferencia e héten kezdődik Bernben, ahova Magyarország is elküldötte megbízottait.

A házhelyet igénylők összeírása. A földbirtokrendező bíróság a hadirokkantak részére a városi földekből házhelyek kiosztását rendelte el. Az igényjogosultak összeírása a városházán megkezdődött s értesülésünk szerint még egy pár hetet igénybe vesz.

Alapítvány a debreceni egyetem szegénysorsu hallgatóinak. A Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókjának igazgatósága dr. **Keller** igazgató útján a debreceni Tiszaegetem szegénysorsu tanulóinak felsegítésére kétszáz ezer koronás alapítványt tett.

A hortobágyi gyapjamosás. A debreceni gyapjuteremelő gazdák meghívására a Budapesti Gyapjuminósító Intézet egy kiküldöttjét Debrecenbe küldte, hogy a Hortobágyon végbemenő gyapjamosást megtekintse. A gyapjamosást az intézet a közeljövőben ugyanis kizárólagosan a Hortobágyon szeretné eszközölni. A terv gazdaságilag igen nagy jelentőségűnek ígérkezik. A gyapjuteremelő gazdák meghívták a városi tanácsot is a bemutatandó gyapjamosáshoz. A városi tanács kiküldöttjei, továbbá **Miskolczy** Lajos főispán a meghívás folytán szombaton fognak kiutazni a Hortobágyra, hogy megtekintsék ők is a gyapjamosást.

A városházáról. **Zempléni** Kornél tb. tanácsnok, aki tudvalevőleg megrongált egészségének helyreállítására végett hosszabb idő óta szabadságon volt, tegnap visszatért és ügyosztályát elfoglalta.

Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének közleményei: Kedvezményes tűzifa kellő mennyiségben érkezett, kiosztását a H. V. telepén (Késes u. végén) levő raktárunkban megkezdettük. Felkérjük igényjogosult tagjainkat, akik tűzifa illetményeiket még nem vitték el, hogy utalványukat Pénzügyi palota fsz. 13. sz. szobában vegyék ki, a tűzifát szállíttassák el. Egyben felkérjük a testületi megbízottakat is, hogy a még náluk levő utalványokat kivétel nélkül osszák ki.

A közkórház átadása. Mint jeleztük, a közkórháznak az egyetem céljaira való átadása megkezdődött. Az átadás egy vegyes bizottság előtt történik. Az átadási munkálatok előreláthatólag még hetekig fognak tartani.

Felosszlatták az oláhok a kolozsvári Magyar Szövetséget, állítólagos irrédenta mozgalmak miatt.

Cipésmesteri tovább képző tanfolyam kezdődik november hó 6-án a helybeli szakiskolán délelőtt 10 órakor **Széplaky** József szakelőadó vezetésével.

Az elbán szabadságkare újabb jázsa jutott. A nagykövetek értekezlet Jugo-szláviát felszólította arra, hogy Albániában, amelynek határait haladéknél meg fogják állapítani, minden katonai műveletől tartózkodjék.

„Az Erő” cserkészcsapatai. „Az Erő” igazi cserkész eszménye, mely evangéliumi talajból sarjadzik, igazi léleknevelő, krisztusi jellemeket nevel, egyre hódít. Legújabbban a „Hajdunánási Erő” és a Sárospatakon működő „Hegyaljai Erő” csapatok alakultak meg. **Záborosky** János, „Az Erő” felelős szerkesztője, aki egyszersmind „Az Erő” cserkészek vezére, érdemes, önzetlen munkát végez, melynek eredménye mindenfelé, az országban megérzik.

Halálozások. Az elmúlt két nap alatt a következő haláleseteket jelentették be az anyakönyvi hivatalban: **Csonka** István g. kath. 2 éves, **Pósalaki** Ilona ref. 18 hónapos, **Orbán** Sándor ref. 8 hónapos, **Golberger** Róza izr. 20 éves, **Berényi** Barnáné **Peres** Anasztázia g. kath. 39 éves, **Horváth** Károly ny. községi jegyző ref. 71 éves, özv. **Balog** Ferencné **Szerencsi** Zsuzsanna ref. 76 éves, **Bökönyi** Mihály ref. 69 éves.

Orvosi, jogi, gazdasági könyvek, legnagyobb választékban **Harmathy** könyvkereskedésében Fűvészkeret-u. 14. Telefon 374.

GERŐ ruha árjegyzéke:

Férfi öltöny és felöltők	K 2400-tól feljebb
Füti öltöny és felöltők	K 1'00-tól feljebb
Gyermek öltöny és kabátok	K 670-tól feljebb

Rövid téli kabát, szőrme és bőrbekécsék nagy választékban olcsó szabott árak mellett kaphatók

Gerő Ernőnél Debrecen
Piac-utca 69. (Megyeháza szomszédjában.)

SZÍNHÁZ.
HETI MŰSOR

Csütörtök nov. 3: Bob herceg. A) bérlet.
Péntek nov. 4: Kis kadét. B) bérlet.
Szombat, nov. 5: Kis kadét. C) bérlet.

A Fűredy-Fyalkowsky hangversenye ma este fél 8-kor a Zenedében.

Színházak és mozgószínházak közleményei:
Fohér Farkas amerikai kalandor történetét 6 felvonásban ma utoljára az Apollóban.
Bernhard Shaw világhírű színműve a Pygmalion egy újságíró leány története 5 felvonásban pénteken kerül az Apolló műsorára.

Szécsi Ferkó ma csütörtökön délelőtt 11-12-ig autogramot ad az Ő levelező lapjaira az Uránia pénztáránál azoknak, akik ötöt ott felkeresik, 12-1-ig a korzón fog sétálni.

Max Linder világhírű közkedvelt komikus az Uránusban (Színház-udvar) ma csütörtökön lép fel a kacagtató amerikai műsorban burleszk-groteszk filmekben.

Valósággal megröghanták az Uránia pénztárát a „Mégfagyott gyermek” előadásaira szülő jegyekért. Ajanlatos a d. e. folyamán megváltani a jegyeket, mellyel mindenki elkerüli azt a rettenetes tolongást, ami az esti pénztárnál előadódik. Jegyelővétél d. e. 10-12-ig, d. u. 4-től.

Tih Minh november 4-én az Uránusban látható lesz!

Szécsi Ferkóval a „Mégfagyott gyermek” drámai költemény filmen 4 felvonásban. Azonkívül: „Pathe Revue” és „Móric szerencséje” vigjáték. A főszerepben **Móric**. Ma utoljára 5, 7 és 9-től rendes helyárak mellett látható. Utalványok nem érvényesek.

Lola Montez november 7-én, **Vera Violetta** (Pola Negrivel) nov. 9-én az Uránusban.

Ma d. u. 3-5-ig lesz az Urániában a **Mégfagyott gyermek** utolsó ifjúsági előadása, kizárólag iskolai növendékek részére 5 koronás belépővel! Az előadáson fellép **Szécsi Ferkó** is, a film főszereplője! Gyerekek siessetek az Uránia pénztárához a jegyekért, mert délutánra már nem lesz jegy!

Mindenkinek meg kell nézni az Urániában a „Lavina” című táncos, dalos hazafias szkeccset nov. 4., 5., 6-én. Jegyelővétél.

Merénylet a szerb király ellen

Grác nov. 2. A „Grazer Tagespost”-nak jelentik Belgrádból: Athénben elfogták **Marinkovic**ot, aki **Sándor király** ellen merényletet kísérelt meg. A merénylő kiadatása iránt az eljárást megindították. (MTI)

SPORT

DVSC-DTE 1:1 (0:0) A diószegi-úti pályán folyt le a két csapat bajnoki mérkőzése. Mindkét csapat játéka erős csalódást okozott, de különösen a DTE az, amely hétről-hétre rosszabb játékot produkál. A vasutasok lelkesedéssel dolgoztak s az első gólt is ők érték el, amit a DTE Gerő szabadrugásával a vasutas kapus hibájából kiegyenlített. Kevéssel ezután a vasutas csapat megszerzi a győzelmet jelentő gólt, azonban **Ivancsics Mihály**, aki nem a tőle megszokott biztonsággal vezette a mérkőzést, nem ítélte meg.

DMTK-Kisvárdai SE 1:1 A DMTK kisvárdai szereplése félsikerrel járt. Kétféle emberrel játszva eldöntetlen eredményt ért el, **Biró** Puskás Jenő.

A bajnokság állása. A vasárnapi és keddi mérkőzések után nagyot változott a bajnokság állása. A DKASE veretlenül áll a bajnoki lista élén. A DEAC a harmadik helyet foglalta el, bár még e mostani helyezése nem végleges, mert két hátralevő mérkőzése után a második hely lesz az övé. A bajnokság sorsa is valószínűleg a KASE és a DEAC között fog eldőlni. Felütést kelt a DTE és DVSC szereplése. A bajnokság állása jelenleg a következő:

Csapat	Játékok	Győzelem	Döntetlen	Vesztés	Gólarány	Pontok
1. DKASE	6	6	—	—	14:5	12
2. KSE	7	3	2	2	11:6	8
3. DEAC	5	2	2	1	8:5	6
4. DTE	6	2	2	2	4:4	6
5. NyTVE	6	2	2	2	7:8	6
6. DMTK	6	1	3	2	5:9	5
7. DVSC	6	1	1	4	7:9	3
8. KTE	3	—	—	3	2:12	—

DTE-DEAC. A bajnoki szezon mindenkor leg-erősebb mérkőzése kerül előtérre vasárnap délután az űtgetőéri pályán. A két csapat legutóbbi találkozásai eldöntetlen eredménnyel végződtek: hol 1:1, hol 0:0, hol 2:2 volt az eredmény. Vasárnap is erős összecsapásra van kilátás.

Argentína-Brasília 1:0. Délamerikában is nagy arányokat öltött a futball iránti lelkesedés, melynek fényes bizonyítéka, hogy ma már a válogatott mérkőzés közönsége ott is 30 ezer ember volt.

Spanyolországban Bilbao-ban volt a spanyol-belga válogatott mérkőzés, melyet előbbi nyert meg 2:0 arányban.

Svéd válogatott. A Budapestben e héten jövő svéd válogatott játékosok Stokholmi jelentés szerint a következők: **Lindberg**, **Zander** kapusok, **Anderson**, **Lilienberg**, **Stenborg** hátvédek, **Karishon**, **Johanson**, **Eisermann**, **Müller**, **Gustafshon** fedezetek, **Koch**, **Hjelm**, **Muren**, **Andersson**, **Harsson**, **Klark**, **Appelskog** csatárok. A svéd válogatottak 13-án Prágában mérkőznek az oltani válogatottakkal.

Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan pontosan készíttetnek **Piac-u. 63. sz.**

APRÓ HIRDETÉSEK.

Elveszett
egy világos szürke him farkaskutya **Princ** névre hallgat. Kérem a becsületes megtalálóját értesítsen **Kiss** tiszthelyettes **Péterfia** 17. illő jutalom ellenében.

Bélyegzőgyár és vésőintézet
PAULÓ I.
Batthyányi-utca 22.
Telefon 1365.

Házmester
ki kocsi tendókat is el-
látja azonnal felvételük
jelentkezhetnek Vár-u. 8.

Vasabroncs
kilonra kapható lapunk
kiadóhivatalában.

Forgács István
művészi
Bádogos-u.

Megbízható
takarítónő kerestetik. Je-
lentkezhetnek **Gazdák**
Bankja, Kossuth-u. 17.

Egy éves
tarka üszög eltévedt az
Apaffy-utcai temető mel-
lett, kérem a megtalálót
Vár-u. 8. szám alatt be-
jelenteni.

Berakóleány
azonnal felvételük lapunk
nyomdájában.

A tőzsde

Magyar korona: 67¹/₂.

A mai tőzsde a 67 és fél zürichi korona jegyzésre és a korona áresésének várakozásában igen szilárdan indult. Az összes papírok a nyitási árfolyamoknál jelentősen magasabbak voltak. A hangulat bizakodó, a vételkedv nagy. A tőzsdei idő további folyamán ez az irányzat nem tudott megmaradni és az összes piacokon az egyes árfolyamok lemorzsolódtak. Kulisszapiacra Salgó, Rima és Allamvasut iránt volt nagyobb érdeklődés. Rimát ex szelvény vásárolták. A bankpiac oszondos volt és érdeklődés Bosnyák agrár, Földhitelintézet iránt volt, amely árnyereségre tett szert. A biztosítási papirokban kevés forgalom volt. A malompiacra I. Budapesti gőzm. és Viktória iránt mutatkozott érdeklődés. A szénpiacon Magnesit nagy kereslet mellett újabb 1500 koronával emelkedett. Kohó iránt is élénk vételkedv volt. A vaspiacra Gazd. Gépgyár és Fegyver voltak az érdeklődés központjában. Kiseb érdeklődés volt Lángban és Schlickben. Csákyt ex szelvény vásárolták. A vegyipiacra Izsót, Lámpát, Östermelőt és Vasuti forg. vásárolták. A fapiacra Egy. fa, Magyar Erdőt és Szlavoniát favorizáltak. Az újonnan bevezetett papírok közül Globusban ugyszólván nem jött létre üzlet.

Budapesti zárlat.

Magyar hitel 1900, Osztrák hitel 910, Angol-Magyar 760, Leszámitoló bank 765, Magyar-Olasz 347, Jelz. hitelbank 210, Hazai bank 670, Salgó 6500, Rimamurányi 2730, Kömüti 1030, Déli vasut 1350, Allamvasut 3875, Keresk. bank 6900, Általános takarékp. 960, Pesti hazai 24000, Borsod-miskolci 4200, Concordia 3775, Budapesti gőz. 6250, Gizella 2150, Hungaria 3575, Viktória 11300, Beosini 6800, Kohó 5225, Általános kössén 9800, Urkányi 6650, Adria 9400, Atlantic 6700, Levante 7350, Trust 2150, Ganz Danubius 24500, Ganz villamos 6275, Lipták 564, Magy. ac. l. 2850, Schlick 1845, Wörner 740, Brassói 4450, Izzó 5700, Spodium 1950, Hazai faterm. 5000, Klotild 2950, Erdő 1375, Nasici 19900, Neuschl. Licht. 875, Orsz. fa 1355, Telefon 4650.

Valuták.

A valutapiac az osztrák korona kivételével szilárd. A dollárt fluktuáló árfolyamok mellett vásárolták. A nyugati valuták erőteljesen szilárdultak, csak a márka és az osztrák korona nem tudták megtartani megnyitó árfolyamaikat és egy kissé lemorzsolódtak. Élénk érdeklődés volt lengyel márka iránt, amelyet azonban csak spekulációs célokra vásároltak. A devizapiacra Bukarestet, Milánót és Berlint keresték.

Napoleon 2430-70, Angol font 2380-3380, Dollár 800-10, Francia frank 6150-200, Márka 465-75, Lira 3280-3200, Osztrák kor. 19-20-, Rubel 3450-3550, Lei 530-40, Sokol 775 85, Svájci frank 15650-150, Korona dinár 990-1010, Lengyel marka 19-20.

Utótőzsde. A forgalom igen élénk. A malompiac iránt nagyobb élénkség mutatkozott, mint a tőzsdei idő alatt. Gizella 2800 Concordia 3800, Borsod-miskolci 4350-500, I. bpesti gőzm. 6600-650, Allamvasut 3900, Csáky 1245-50, Lipták 567, Orsz. fa 1360, Liehtig 985, Nasici 1995, Saikra 2440-460.

A valutapiacra a legnagyobb érdeklődés lengyel marka és dollár iránt mutatkozott. Lengyel márkában 3 és háromnegyedes kötés is volt. A dollár szűkecsiszva elérte a \$16-os árfolyamot. Márka 470 gyenge kereslet mellett. Osztrák ezres 19 egynegyed, 10 ezres 17 és fél.

Zürichi zárlat. Berlin 285, Holland 18475, Newyork 541, London 2119, Páris 3980, milánó 3185, Prága 510, Budapest 67 és fél, Zágráb 180, Bukarest 245, Varsó 16, Bécs 0'25, Osztrák bélyegzett 15.

Terménytőzsde.

A terménytőzsden az irányzat tovább szilárdult. A vidéki malmok vásároltak főképpen, a pesti malmok tartózkodnak. — Allami vásárlásokra a kenyérmagvak tovább szilárdultak. Nagy tételeket vásároltak rozsbán. A magasabb árakat azzal indokolják, hogy egyes vidékeken az árfolyamok magasabbak, mint Budapesten. — Csöves tengeri elhanyagolt. A liszt és őrlemények piaca változatlan. Árak tovább szilárdulnak. A vetőmagpiacra szintén üreltellen az irányzat, bár nagy tételek felkúsznak eladatlanul.

A gyapjúpiac szilárd. Hivatalos árak: Buda Négyvidéki 2375-2425, fehérmegyei 2265-2315, pestmegyei 2365-2315, roma 1650-675, takarmány árpa 1750-1800, sörárpa 1850-900, zab 1625-650, tengeri 1900-950, köles 1650-750, repce 31-32, Korpa 960-850.

Sertésjelentés. Szabadvásári maradvány 1382 sertés és 58 süldő. Nem érkezett semmi. Eladott 80 sertés, maradvány maradvány 1302 sertés és 58 süldő. Zártvásári maradvány 506 sertés és 67 süldő, eladott 2 sertés, maradvány 508 sertés és 67 süldő. Árak: Zsirsertés öreg 80-90, fiatal fiatal nehéz 102-104, közép 75-110, könnyű 60-80.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat ezüstöt legeslegdrágábban vesz

Simon György DEBRECEN, Kossuth-u. 11.

Hatósági sókiosztás.

A város közönsége részére kiutalt havi sókontingens forgalombahozatala az alábbiak szerint történik:

Kétféle minőségű hatósági só van forgalomban: közönséges durván darált só, melyben köleskása, nem ritkán rizskása nagyszágu kristályos szemcsék vannak és finoman darált asztali só, mely őrlés tekintetében a liszt finomságához hasonló.

Az előbbinek fogyasztói maximális ára papirzacsó nélkül kilónként 13 kor. 50 fillér az utóbbi 14 korona.

Ha a vásárolt só esomagolásához szükséges papirzacsót a kereskedő adja, ennek árában a papirzacsóba esomagolt só kilója után 20 fillért jogosan felszámíthat. A só eladási árába a forgalmi adó is bele van kalkulálva, külön forgalmi adót szedni nem szabad.

Kereskedők detail eladásra közvetlenül a hatósági sóraktárból (Sturm János és Társa sóraktára Deák Ferenc-u. 13.) a közlelmzési ügyosztály lisztosztályának utalványára kapják a vevőkörüknek megfelelő mennyiségű sőt zsákkal együtt mázsánként ab raktár 1250 koronánál ötven kilós új juttassákban bruttó für nettó mérlegeléssel. A zsák a sóval együtt a vevő tulajdonába megy át. Az 1250 koronán felül sem zsák, sem forgalmi adó sem más címen felszámításnak helye nincs. Az asztali só nagybani eladási ára 1300 korona. Fűszernagykereskedők, kiskereskedő vevők számára leendő nagybani eladásra szinten kaphatnak sókiutalást mázsánként 1250, illetve 1300 koronás árban. Azt az árat, amelyen az így kiutalt sőt viszonteladó vevők számára kiszolgáltathatják, nem alapítom meg. — Figyelmeztetem a viszonteladókat, hogy a sónak fentjelzett fogyasztói maximális árát semmi esetre sem léphetik túl. Abban az esetben sem, ha a sőt a

nagykereskedőtől a fenti 1250, illetve 1300 koronás árnál drágábban veszik is. Az ártuillépés a törvények szerint büntetettik. A nagykereskedők kötelesek a viszonteladók részére kiadott sőről napi jegyzéket vezetni s azt a közlelmzési ügyosztálynak benyújtani.

Intézmények, üzemek, iparvállalatok, nagyobb gazdaságok stb. ha utalványért a közlelmzési ügyosztályhoz fordulnak s havi szükségletük egy mázsát meghalad, ugyan úgy mint a kereskedők, mázsánként 1250 koronánál közvetlenül a sóraktárból kaphatnak darált sőt, vagy 1300 koronánál asztali sőt.

Debrecen, 1921 november 2.

A polgármester helyett: ZÖLD tb. tanácsnok.

Kőváry és Altmann
szücs mesterek

Debrecen, Piac-utca 42.

Pannonia szálló udvar

Mindenféle szücs munkákat szak-szerűen készít a legutóbbi divat szerint. Ugyanott kész munkák kaphatók. Megrendeléseket pontosan eszközöl.

Dr Fleisch-féle
Skaboform kenőcs
újbol kapható.
Leghamarabb megcsúntott
VISZKETE GÉSÉGET
sömört, ótvart, rühességet.
Nem piszkít, szagtalan, nappal is használható. 15, 25 és 40 K dobozokban. De-
dőrölés utánra való skaboform-puder 7
K Kén és kátrány-szappan 20 K.
Kapható minden gyógyszerárban
TYUKSZEMET,
börkeményedést, szemfésűt leghamarabb
eltávolítja Dr Fleisch-féle
CANNABIN
1 üveg 20 K. Kapható minden gyógyszerárban. Főraktár: Török József K. T.
Budapest, VI., Király-utca 12.

Közszállítási, reverenda-, intézeti és libéria posztok

Billiard-, autó-, kocsi- és színes posztok, valamint posztok struxok

nagy választékban, különlegességgel

Bielitzi „Zipser” posztok lerakata

Ekker József

posztónagykereskedő
Budapest, VI., Anker-köz 1. sz.
Telefon: 39-71.

CSURKA „KEGYELET” Temetkezési Vállalat
Debrecen, Kossuth-u. 8. Kölosónnegyöző épület.

Bármilyen temetéseket vidéken is legolcsóbb napi árakon a leggyelmesebb kiszolgálás és személyes felügélet mellett végez.
Telefon 381.

Isőrendű felszerelés. Dus, nagy választék.

Röhkenőcs, Kreolin, Kénvirág, Kálszappan és mindenféle fertőtlenítő szerek

„Radikál” patkányirtó szer stb.

Telefon 14-80. legolcsóbban szerkeztők be
Korzó Drogueria Debrecen, Piac-utca 42. sz. Telefon 14-80

Atlas-Pala

legkiválóbb minőségű
TETŐFEDŐ - ANYAG

gyári-, gazdasági- és magánépítkezésekhez, régi eszrep-zsindelytetők fedéséhez bármely mennyiségben

azonnal kapható

„ATLAS”

ASBESTCEMENTPALAGYAR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNÁL,

Budapest, V., Dorottya-utca 6/a. sz.

Sürgyeim: Palatlas. Gyár: Budapest. Telefon: 170-60.

Valódi ATLAS jelzéssel Atlas-Pala van ellátva

5684-1921. eln.

Hirdetmény

Debreczen sz. kir. város igazoló választmánya által Debreczen sz. kir. város legtöbb adótfizető törvényhatósági tagjainak 1922. évre összeállított névjegyzéke folyó évi november hó 1-től kezdődőleg 15 nap időtartamra a polgármesteri titkárság hivatalban közszemlére kitétetett.

Erről az érdekelteket és általában a város közönségét azzal értesitem, hogy a névjegyzék ellen 15 nap alatt az állandó bíráló választmányhoz intézett s a város polgármesteri hivatalában beadandó felelőberésnek van helye.

Debreczen, 1921 okt. 29.

CSÓKA SÁMUEL
polgármesterh.

Ugyanazon minőségű árúk mint háboru előtt kaphatók

Kardos László

vászon és fehérnemű üzletében.
Debreczen, Kossuth-u. 9. Alapítva 1891.

26-1921. rh. sz.

Árverési hirdetmény

A debreczeni kir. járásbíróság Pk. II. 16077-921. számú végzése folytán 1100 E. tőke, ennek 1913 február 5-től 6 százalékos kamata 175 K eddigi, a lenti s még fölmerülő költségekből álló követelésnek behajtása végett Balogh Gizella debreczeni lakos ellen 1921. évi november hó 7-én, délelőtt 10 órakor Debreczenben Csillag-utca 101 számú házban elárverezzen azon 1010 koronára becsült ingókat: bútor.
Debreczen, 1921 okt. 18.
Árveréstűzés díja: 13-80.

SZILÁGYI
kir. bír. végrehajtó

ÓCSKA

vásat, rozet és mindenemű fémest legmagasabb árért vasak. Kovácsoknak használható becserelek. Nagyobb tételek eladók.

STEINER, Eötvös-u. 110.

Tanulóleány

azonnal felvétetik lapunk nyomdájában Piac-u. 59.

NAPI HIREK

— Imre Sándor államtitkár Debrecenben.

A kiváló pedagógus Imre Sándor államtitkár tegnap este 8 órakor Debrecenbe érkezett. A pályaudvaron fogadtatására megjelentek: Uray Sándor iskolaszéki elnök, a tankerületi főigazgató, Szabó Béla dr. kir. tanfelügyelő és Bárdos Géza, a Kereskedő Társulat főtitkára. Imre Sándor államtitkár ma délelőtt 9 órakor tartja meg előadását a főiskolai Oratoriumban, a ref. tanfelügyelő konferenciáján „Politikai nevelés a népi iskolában” címmel. Az államtitkár pénteken a helybeli kereskedelmi iskolákat fogja meglátogatni s szombaton reggel utazik vissza Budapestre.

— **A pápa adománya a debreceni szegény diákoknak.** XV. Benedek pápa a magyar szegény egyetemi hallgatók segítésére 10,000 lírát adományozott. Ez összegből Schiopna Lőrinc pápai nuncius 11,000 koronát juttatott a debreceni katolikus vallású egyetemi hallgatóknak dr. Láng Nándor egyetemi tanár közbenjárására, akit az adomány szétosztására is fölkerít.

— **Tilos a mulatozás.** Budapestről jelentik: Hivatalos helyről nyert értesülés szerint a belügyminiszter a mai napon a rendőrhatalomhoz körrendeletet intézett, amelyben utalással arra, hogy az újabb megpróbáltatások között a nemzet lelkiállapotát egyesek mulatozásai mélyen sértik, elrendeli, hogy a rendőrhatalomok nyolc napon belül mindennemű mulatozás engedélyezésétől tartózkodjanak továbbá, hogy 1921. november 4-ének estéjén hét órától kezdve valamennyi nyilvános szórakozó és mulatóhelyiség, beleértve a színházakat, mozgófényképezőket és hangverseny termeket is zárva tartandó. Vendéglőkben, kávéházakban és egyéb étkező és italmérő helyiségekben mindennemű zenélés tilos. A miniszter egyben utasította a rendőrhatalomokat, hogy e rendelet végrehajtása tárgyában a szükséges intézkedéseket saját hatáskörükben haladéktalanul tegyék meg. A rendelet azonnal hatályba lép.

— **A Korvin Máttyás Egyesület a Magyar Nemzeti Múzeumban jubiláris Dante-kidállítást rendez.** A kiállítást vasárnap délelőtt nyitják meg.

— **Ismét emelni akarják a villany árát.** A világítási vállalat alkalmazottai határidős beadványt intéztek a városi tanácshoz fizetésük feljavítása érdekében. Az alkalmazottak azt kérték, hogy a város nekik bizonyos áramárptólék címen óránként két szolgálati évig 1 korona, azontul 2 korona pótléket engedélyezzen. A napszámok ezenkívül 33%-os, a szakmunkások 45—50%-os, az irodai erők pedig 200—800 koronáig terjedő fizetésemelést kértek. Az egész ügy ma kerül a tanács elé. A világítási vállalati alkalmazottak e bérmozgalmak körülbelül 1.200.000 K kiadást jelent a városnak. Értesülésünk szerint, mivel ily nagy összegű újabb kiadásra a város nem bír fedezettel, úgy gondolják e kérdés megoldását, hogy a tanács a vállalatnak megengedi majd az áram árak felemelését, ami megfelelő fedezetül fog szolgálni.

— **Mr. Legate Debrecenben.** Az elmúlt napokban érdekes vendége volt Debrecennek. Ray. H. Legate, a keresztény világ-diákszövetség európai segélyakciójának magyarországi megbízottja időzött itt. A keresztény világ-diákszövetség hatalmas adományokat juttatott már eddig is a nyomorgó egyetemi hallgatóknak s ebben nagy része van Ray. H. Legate-nak is. A múlt évben 4550 magyar diák részesült részint ruha-, részint élelmiszeri segélyben Mr. Legate az idén is nagyobb segínyt juttat a debreceni egyetem szegénysorsu hallgatóinak.

— **Eljegyzések.** Az elmúlt két nap a következő eljegyzéseket jelentették be az anyakönyvi hivatalban: Kállai Márton—Végh Margittal, Alföldi András—Szász Lidiával, Kvós Sándor—Margóczy Valériával, Kosztor Sándor—Safranka Erzsébettel, dr. Schlotter Ferenc—Pethes Jankával, Eszenyi Gábor—Béres Eszterrel, Zsupos Gábor—Sebők Juliánával, Gruber Árpád—Sári Juliánával.

— **Than Gyula gyászja.** Kedves kollégánkat: Than Gyulát, a Debreceni Újság tulajdonosát és szerkesztőjét ismét meglátogatta az Úr. A kérelhetetlen halál elragadta tőle Béla fiát, egy szép reményekkel biztató élet tavaszán. A mélyen sujtott gyászoló család iránt városszerető általános, őszinte részvét nyilvánult meg. A családot a következő jelentést adta ki a gyászestéről:

Fájdalomtól összetört szívvel tudatjuk, hogy családunk személfénye, jövő reménye, drága **Béla**nk folyó hó elsején reggel fél hat órakor, két heti betegség után élete tavaszán, egyetemi tanulmányainak kezdetén, tizenkilenc éves korában, az utolsó szentségek ájtatos felvétele után Istenhez költözött.

Örökre feledhetetlen drága halottunkat, folyó hó 3-án, csütörtökön délelőtt tizenegy órakor temetjük a róm. kath. egyház szertartása szerint az Arany János-utca 47. számú gyászszobánál és a róm. kath. templomban tartandó gyászmise után a Szent Anna-utcai temetőben helyezük örök nyugalomra. Erted gyótródó szívünkben fakad búcsuzó fohászuk: Nyugodjál békében és az örök világosság fényeskedjék neked! Debrecen, 1921. november 1-én.

Bánatos szülei: Than Gyula nevével Szentgyörgyi Gyalóka Jolánna. Testvérei: Ilonka férjével Szegedi Gyulával és Lacika, Katóka gyermekeikkel, Margit férjével dr. Nagy Istvánnal. Gyula, Gizella, Jolánka férjével Karázi Pállal, Nagynénje: Than Mariska, Nagy-bátyjai: Szentgyörgyi Gyalóka Sándor nevével, Szentgyörgyi Gyalóka Jenő nevével, Szentgyörgyi Gyalóka Imre családjával, Szentgyörgyi Gyalóka Gyula családjával. Than József, Felthóthy László családjával. Nagyszámu rokonság és ismerősök nevében is.

A szovjetkormány az Havos-ügynek-ség értesülése szerint 5 korosztály behívását rendelte el.

— **Kerekes Mihály ügyét elnapolták.** A nemzetgyűlési választások idején Kerekes Mihály nemzetgyűlési képviselő Ónodon tartott programbeszédében olyan kifejezéseket használt, amelyekért a miskolci ügyészség vádirata alapján az ottani törvényszék ízgatás miatt tíz havi börtönbüntetésre ítélte. Az ítéletet Kerekes megfellebbezte s így került az ügy a debreceni kir. ítélőtáblához, amely a nyáron a cselekményt vétségnek minősítette s a büntetést három havi fogházra szállította le. Kerekes ebben sem nyugodott meg s fellebbezett a Kuriához, amely tegnapra tüzte ki a tárgyalást. Mivel azonban Kerekes védője, Váczonyi Vilmos nem volt abban a lelkiállapotban, hogy a védelmet elláthassa, mert Pető Sándor képviselő halála, akivel évtizedekig tartó barátságban élt, igen megrendítette, a Kuria a koronagyűlés hozzájárulásával a tárgyalást elnapolta.

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam

november 10-én kezdi meg előadásait. A belépőjegyek árát a bizottság úgy szabta meg, hogy a tudomány kincseit mindenki számára hozzáférhetővé tegye. Eszerint a jegyek ára: 1 előadásra 10 K, 4 előadásból álló tanfolyamra 40 K, az összes előadásokra 180 K. Tisztviselők és munkások még ezeknek az olcsó áraknak is csak egy kis töredékét fizetik: 1 előadásra 3 K-t, egy tanfolyamra 10 koronát, az egész ciklusra 45 K-t. Egyetemi hallgatók 2 K-t, 5 K-t, ill. 25 K-t. A jegyek kaphatók: Méliusznál, Csáthynál és az egyetem jogkari dékáni hivatalában (Kollégium I. emelet, bejárat a Csokonai-szobor felől). Kedvezményes jegyek kiadása, csoportos (testületi szakszervezeti) jelentkezés csak itt történik.

Sorozatos előadásokat tartanak többek között:

Dr. Tankó Béla: Bovezetés a Divina Comédiába.

Dr. R. Kiss István: Az erdélyi fejedelemség és Magyarország egysége.

Dr. Millecker Rezső: A föld és az élet története.

Dr. Hankiss János: A regény. Aktuális kérdéseket tárgyaló önálló előadások:

Dr. Varga Zsigmond: A magyar műveltség újabb fölfedezett ősi elemei (nov. 13, vasárnap d. e.)

Dr. Hankiss János: Színház és erkölcs (nov. 20.)

Dr. R. Kiss István: A honfoglalás és a székelység (nov. 27.)

Dr. Millecker Rezső: Az új térkép (dec. 4-én).

Dr. B. Kun József: Az ideiglenes magyar alkotmány (dec. 11.)

Részletes műsorral a plakátok és a N. F. T. bizottsága (Kollégium, jogkari dékáni hivatal) szolgálnak.

— **Ablaktalanok a villanyosok.** A novemberi csipős, hideg szél végigsüvölt az utcákon s ez rendben is van a természet szerint: itt a tél. Az azonban már nincsen egészen egészen rendjén, hogy a H. V. fürge, sárga villanyosai még mindig nyitott ablakokkal futkároznak csilingelve a kopár utcákon s utasaikat velőkéig átjárja a dermesztően hasító légvonalat. Ha az ember szól a kalauznak, hogy tegye be az ablakot, vállat von s mosolyog:

— Majd ha lesz ablak!

Ezzel a felelettel azonban még nincs elintézve a dolog s a légvonal sines kizárva a villanyosokból. Epen itt az ideje, hogy a H. V. felszereltesse az ablakokat. Vagy talán a nyitott ablakokkal akar nyári hangulatot kelteni s elterelni figyelmünket a télről, a hidegről s a fűtési gondokról? Sajnos, sem egy feeske, sem a H. V. nem csinál nyarat, a szél süvit tovább s a villanyosok is futják utjukat — ablaktalanul.

— **A ligeti birtok árverése.** Debrecen város tegnap tartotta meg Liget nevű 435 katasztrális holdnyi birtokára az utóajánlat beérkezése folytán kizűzött negyedik árverést, azzal a kikötéssel, hogy most már utóajánlatnak helye nincs. Több árverelő közül a legtöbbet Gödényi Ferenc debreceni birtokos ígerte, aki a birtokért 3 millió 2000 koronát. Ezt az eredményt a tanács megerősítés végett a közgyűlés elé terjeszti.

— **Hadirokkantak, hadiözvegyek figyelmébe!** A „Hadró” nemzeti szövetség f. hó 6-án (vasárnap) d. u. 3 órakor a városháza tanácstermében értekezletet tart, melyen kívánatos volna, ha minden hadirokkan és hadiözvegy jelen lenne. Ismertetve lesznek a hadigondozással kapcsolatos intézkedések, rendelkezések különös gonddal a földbirtok helyesebb megosztását szabályozó rendelkezésekre és az italmérés revíziójára.

Hadirokkantak, hadiözvegyek, kik házhelyet iggyelnek, jelentkezzenek összeírás végett városháza I. e. 26. szoba legkésőbb e hó 10-ig, mert az ezen időpontotul jelentkezők figyelembe nem vétetnek. Bővebb felvilágosítást nyújt a Hadró vezetősége.

— **Égnek a gázlámpák.** Most ugyan csak még minden második, harmadik és egyelőre csak a Piac-utcán, — de égnek. Az esti járókelő megy, megáll a szokatlan látvány előtt, eszébe jut a boldog béke, amikor nappali világosság árad szét éjjel is a városban, amikor nem ütközött össze lépten-nyomon idegen emberrel a járókelő, amikor még olvasni is lehetett az utcán. Eszébe jut a tavalyi tél, amikor koromsütötben rőtta a megkopott kövezetet. De talán igaz sem volt az, valami rossz álom az egész. Megjelent már újra az utcán a pontos időmutató, a már-már kiveszőfélben levő lámpagyújtogató, hosszú botjával. A kis gyermekek megbámulják, mint a esodát, hiszen talán nem is láttak még lámpagyújtogatót. Az idősebbek mint régi ismerőst üdvözlik. Égnek a gázlámpák, most ugyan csak még minden második, harmadik, de lehet, — óhajtható is — néhány nap múlva már az összes utcákon.

— **Házasságkötések.** Az elmúlt két nap a következő házasságokat kötötték meg az állami anyakönyvvezető előtt: Biró Sándor kereskedő, izr.—Róth Szerénával izr., Radócz János földműves, r. kath.—Garabics Máriaival, Kozma János vaggongyári fényező, ref.—Major Juliánával ref., Strausz Mózes kereskedő, izr.—Frenkel Malvina varrónővel izr., Heimlich Áron hittanító, izr.—Rosenzweig Máriaival izr.

— **Az orosz ellenforradalom.** Helsingforsból táviratozzák: A hivatalos bolsevista lap az „Izvestia” közli, hogy öt ukrán ellenforradalmi szervezetet lepleztek le és 775 összeesküvőt tartóztattak le, közöttük a Petiura-kormány több tagját. A 11. szovjet hadosztályból 58 tisztet ítéltek kényszermunkára, akik a katonaság körében antibolsevista propagandát folytattak.

Az Ujvidék-péteváradai hid építéséhez hozzáfogtak. A hid építése 3 millió dinárba kerül és két évig fog tartani. A hid alapzata vasbetonból készül, a többi része pedig tiszta vas lesz. A hidat a lerombolt pontonhid helyén építik fel.

A detronizálás határideje

Páris, nov. 2. A nagykövetek értekezlete dr. Benes jegyzékét tudomásul véve megállapította, hogy a magyar kormány az a biztosítása, hogy a trónfosztást proklamálni fogja, a kisanantot abba a helyzetbe juttatja, hogy a katonai készülődéseket beszüntesse. A nagyköveti konferencia elhatározta, hogy a magyar kormányt felszólítja, hogy a Habsburgok trónvesztését november 7-én túl nem terjedő határidőn belül tényleg proklamálja.

Az értekezlet ezután Károly király internálásának feltételeit, elsősorban a király személyének őrzetére vonatkozó intézkedéseit tette vizsgálat tárgyává.

Gratz Gusztáv dr a fogházban

Budapest, nov. 2. Gratz Gusztáv dr-t a mai nap folyamán Budapestre hozták és szintén a pestvidéki kir. törvényszék fogházában helyezték el. Kihallgatása valószínűleg ma, csütörtökön történik meg.

A baranyai választások

Budapest, nov. 2. A szerb megszállás alól felszabadult területen befejeződtek a választások. A választás eredménye a kormányzó-párt nagy győzelmét mutatja.

Pécs városának első kerületében Ráday Gédeon gróf belügyminisztert választották meg.

Mohácsban Frakatur Tamás volt főispánt kispárti programmal, Dárdán Mándy Sámuel kispártit, Baján, Kiss György dr. pártkivülit, Ujszabadkán, Koródy Katona József keresztyénpartit, Törökkanizsán (Szőreg kerületi székhellyel) Kiss Menyhért pártkivülit, Nagyszentmiklóson (Kis-zombor székhellyel) Bodó János kispártit választották meg.

Pótválasztás lesz november 6-án Pécs második választókerületében Komácsy István keresztyénpartit és Baumann Emil pártkivülit között.

Regőcén, Láng János keresztyénpartit és Fehér Lőrinc kispártit között, november 13-án Villányon pedig Bleyer Jakab keresztyénpartit és Hoffmann Márton kispártit között kerül a sor pótválasztásra.

A népszavazás

Bécs, nov. 2. Della Torretta márki olasz külügyminisztertől az osztrák külügyi hivatal azt az értesítést kapta, hogy az olasz kormány nem ellenzi azt, hogy a soproni népszavazás kérdésében Magyarország és Ausztria tárgyalásokat kezdjen.

Románia 17 évfolyamot behívott

Berettyóújfalui, nov. 2. (Magánjelentés.) Románia hat heti fegyvergyakorlatra behívta a 24-40 év közötti hadköteleseket. A behívásokat azzal indokolják meg, hogy a magyarok is tanulják meg a román vezényszavakat. A bevonulás előtt sokan magyar területre szökönek át.

Az első tusz-szállítmány

Budapest, nov. 2. A berlini magyar követ telefonértesítése szerint az első tusz-szállítmány november 3-án éjfélkor érkezik Passaubá. Ennek alapján valószínű, hogy a szállítmány november 4-én, pénteken délután már Bécsben lesz és Csornán, Sopronon és Pápan át azonnal Csőtra fog irányítani.

MEGNYILT
AZ
APOLLO
Divatáruház

a Vármegyeházzal szemben,
Piac- és Miklós-utca sarkán.

Dru választék férfi és női ruhaszövetekben, köztük kabát és garnitúrák, férfi és női fehérneműk a legújabb kivitelben, flanellek, vásznak és zefírek nagy választékban olcsó szabott árak mellett kaphatók.

A csehek nem tisztelik a nemzetközi jogot

Lefoglalták a magyar külügyminisztérium palotáját
A magyar kormány erőteljes jegyzékben tiltakozott

Budapest, nov. 2. Ma reggel érkezett Bécsből Budapestre az MFTT „József főherceg” nevű hajója, melynek utasai a következőket beszélték el: A hajó tegnap délelőtt 11 órakor ért pozsonyba. A cseh hatóságoknak eddig az volt a szokásuk, hogy pénzügyőreik megvizsgálták a hajót. Tegnap e szokással ellentétben a cseh katonák és fiáncok szálltak a hajóra és több utast megmotoztak, továbbá több podgyászt felbontottak és átvizsgálták annak ellenére, hogy a Dunát a nagyhatalmak nemzetközi folyamának nyilvánították és így nem volt joguk a cseheknek a hajón motozást végezni.

A hajón volt a magyar külügyminisztérium címére feladott három láda, valamint a

magyar posta nagy küldeménye, amelyet a csehek lefoglaltak és a partra vittek. Megmotozták a prágai magyar követ futárját is és egyes iratokat elvettek tőle.

Budapest, nov. 2. A cseh hatóságok által Pozsonyban a „József főherceg” nevű magyar hajón lefoglalt és elkobzott futárposta és rendes posta ügyében a magyar kormány a legerélyesebb hangú jegyzékben tiltakozott a cseheknek a nemzetközi jognak ezen példátlan megsértése miatt, egyben utasította a prágai m. kir. külképviseletet, hogy a prágai miniszteriumnál a szükséges lépéseket megtegye és egyben a magyar kormány a nagyantant budapesti képviselőit is tájékoztatta ebben az ügyben.

Az utódállamok gazdasági konferenciája

Nemzetközi bank és egységes kivitel és behozatal

Portorose, nov. 2. A konferencia bizottságai szorgalmasan munkálkodnak. A gazdasági és postai bizottságokban olaszok elnökölnék, a vasúti bizottságokban pedig felváltva a konferencián képviselt nemzetek delegátusai. A gazdasági bizottságok már belefoglaltak az eszmecserebe. Scitovszky államtitkár behatóan megokolta Magyarországnak konkrét javaslatát, amelyet a bizottság kívánságára kinyomatnak.

Portorose, nov. 2. A portorosei értekezlet gazdasági bizottságában Smith ezredes, aki elsőnek vetette fel a portorosei értekezlet ötletét és aki csak szemléző gyanánt van jelen a tárgyaláson előterjesztette Wanderlippnek azt a tervét, hogy nemzetközi aranyfedezeti bankot létesítsenek a valutabajok enyhítésére. Pénzügyi képviselők hiányában a tervet a nyert felvilágosítással együtt az egyes kormányoknak fogják átszármasztatni.

Portorose, nov. 2. Scitovszky államtitkár a konferencia aktuális jelenségeiről kijelentette, hogy a közlekedési kérdések szabályozásán kívül a rendezett gazdasági viszonyok első feltételének a konferencia azt tartaná legnagyobb sikerének, hogy ha a most Európaszerte divattá vált kiviteli és beviteli tilalmakat mind a hét utódállam egységes alapon rendezné.

Portorose, nov. 2. A portorosei konferencia munkaprogramját 3 bizottságban nyitják le. A gazdasági bizottsághoz utalták az államok között kötetlen legfontosabb témák kicserélésére vonatkozó kompenzációs egyezményeket, a közraktárakból az egyik államból a másikba, a harmadik állam területén keresztül való áruszállítást, valamint ama nehézségek megszüntetésének kérdését, amelyeket bizonyos árukra vonatkozó behozatali és kiviteli engedély, vagy tilalom maga után von. A másik bizottság a volt osztrák-magyar monarchia utódállamai között a postai-, táviró- és telefonforgalom megkönnyítésére vonatkozó egyezmények ügyével foglalkozik. A harmadik a vasúti bizottság ügykörébe tartoznak az áru- és személyforgalom gyorsítására, a még fennálló forgalmi akadályok és az átmeneti forgalmi tilalmak megszüntetésére vonatkozó egyezmények, továbbá a következő pontok: 1. Áru forgalom. 2. Mozdonyok és vasúti kocsik kiköleszöngése oly államok részéről, amelyek ezekkel az anyagokkal a legjobban el vannak látva, oly államok részére, amelyek ezekben hiányt szenvednek. 3. A vasúti anyag kijavítása. 4. Vasúti kocsik, tartálykocsik és a vagonkölcsönző társulatok kocsijainak szabdforgalma.

Gyászünnepély a hősök temetőjében

Halottak napján nem feledkezett meg Debrecen közönsége a világháború névtelen hőseiről sem. A hideg, szeles, őszi idő ellenére nagy tömeg zarándokolt ki a Hősök temetőjébe, ahol száz és száz névtelen hős alussza örök álmát. A kegyeletes közönség aprajánagyja ki egy koszorút, ki egy virágot helyezett a hősök sírjára, ki pedig egy könnyet ejtett a néma hant felett. Nem tekintették, hogy barát, avagy ellenség nyugszik-e a hant alatt, egyforma szeretettel és kegyelettel helyezték el virágukat a sírokra.

Debrecen város közönsége halottak napján gyászünnepélyt rendezett a Hősök temetőjében. A katonaság is méltóképpen kivette részét a kegyeletes megemlékezésből. Megjelent a gyászünnepélyen Kratochwill Károly vezérőrnagy, körletparancsnok, Keill Elemér ezredes, tőparancsnok s a helyi katonai alakulatok képviselői. A város részéről Csóka Sámuel polgármesterhelyettes és Medgyaszay Sándor árvaszéki ünök volt jelen.

A gyászünnepélyt a városi dalegylet nyitotta meg a Himnusz és a Nemzeti Hísekegy elénekklésével. Ezután Balla Bertalan tb. tanácsnok mondott költői lendületű emlékbeszédet.

— Peregnek a fákról az őszi levelek — mondotta — és mi mélyen meghihlettel szívvel, mély meghatottsággal állunk meg e magasztos helyen, az örök hervadás bús honában. Eljöttünk, hogy itt, Isten szent kertjében tisztelettel és kegyelettel adózzunk a Hősök temetőjében nyugvó összes halottak emlékének. Barát, fegyvertárs, volt szövetséges, sőt ellenség és hadifoglyok alusszák itt örök álmukat a magyar anyaföldben. Oly szépen, oly esendben,

oly békességben, egyetértésben nyugosznak itt a világháború hősi áldozatai...

A szívhez ható gyászbeszéd után megkoszorúzták a hősi halottak sírját.

Kratochwill Károly körletparancsnok helyezte el az első koszorút a következő szavak kíséretében:

— Mély tisztelettel és kegyelettel a nemzeti hadsereg nevében helyezem e koszorút a hősök emlékére.

Csóka Sámuel polgármesterhelyettes a város nevében a következő szavakkal koszorúzza meg az emlékművet:

— Debrecen sz. kir. város közönsége nevében hálás kegyelettel teszem le koszorúmat.

Az emlékmű megkoszorúzása után a városi dalárda elénekelt a Szózatot és ezzel a gyászünnepély befejezést nyert. A gyászünnepély után a megjelent notabilitások és a közönség megtekintette a Hősök temetőjét

ÚJ ÜZLET! Gelber Testvérek

Hajdusági

FÉRFI-, FIU ÉS RUHA ÜZLET

Piacz 67.

Szabott árak!
Elősekény kiszolgálás!

Bőr kabátok, raglánok,
téli kabátok mikadók
britszes nadrágok, fiu
és gyermek téli kabátok
meglehető olcsón.